

प्रधानमंत्री किसान सन्मान योजनेअंतर्गत प्रलंबित  
डाटा दुरुस्तीसाठी कॅम्पचे आयोजन करणे,  
योजनेतील लाभार्थ्यांची भौतीक तपासणी करणे व  
अपात्र ठरलेल्या लाभार्थ्यांकडून दिलेला लाभ वसूल  
करणेबाबत..

महाराष्ट्र शासन  
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,  
शासन परिपत्रक क्रमांक किसनि-२०२१/ प्र.क्र.२२९/११ अ,  
मादाम कामा मार्ग हुतात्मा, राजगुरु चौक,  
मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२  
तारीख - २२ फेब्रुवारी, २०२२

- संदर्भ :- १) आयुक्त (कृषि) यांचे पत्र क्र. कृ. गणना/ पी. एम. किसान/ नस्ती क्र. ०४/२९७२/२०२२,  
दि.२७.०१.२०२२  
२) आयुक्त (कृषि) यांचे पत्र कृ. गणना/ पी. एम. किसान/ नस्ती क्र. ०४/२९७३/२०२२,  
दि.२७.०१.२०२२  
३) मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य यांच्या अध्यक्षतेखालील राज्यस्तरीय प्रकल्प आढावा  
समिती बैठक, दि. २०.०१.२०२२.  
४) शासन निर्णय कृषि व पदुम विभाग क्र.किसनि-२०१९/प्र.क्र.२०(भाग-४) /११-अ,  
दि.१५.२.२०१९

**प्रस्तावना :-**

प्रधानमंत्री किसान सन्मान निधी योजना अंतर्गत मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य यांच्या  
अध्यक्षतेखाली दि. २०.०१.२०२२ रोजी राज्यस्तरीय प्रकल्प आढावा समिती बैठक आयोजित करण्यात  
आली होती. सदर बैठकीमध्ये प्रधानमंत्री किसान सन्मान निधी (PM KISAN) योजनेअंतर्गत राज्यातील  
विविध प्रलंबित बाबींचा आढावा घेण्यात आला. सदर बैठकीमध्ये प्राप्त निर्देशांस अनुसरून प्रधानमंत्री  
किसान सन्मान निधी योजनेअंतर्गत प्रलंबित डाटा दुरुस्तीकरिता कॅम्प आयोजन करणे, योजनेतील  
लाभार्थ्यांची भौतीक तपासणी करणे व अपात्र ठरलेल्या लाभार्थ्यांकडून दिलेला लाभ वसूल करणेबाबत  
सविस्तर कार्यपद्धती ठरविण्याचे शासनाच्या विचाराधिन होते.

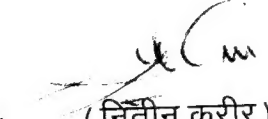
## परिपत्रक:


प्रधानमंत्री किसान सन्मान निधी योजनेच्या अंमलबजावणी करणेसाठी शासन निर्णय दि.१५ फेब्रुवारी, २०१९ अन्वये गठीत करण्यात आलेल्या राज्यस्तरीय प्रकल्प आढावा समितीची मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य यांच्या अध्यक्षतेखाली दि.२०.१.२०२२ रोजी झालेल्या बैठकीत प्राप्त निर्देशांस अनुसरून खालीलप्रमाणे सूचना निर्गमित करण्यात येत आहेत:-

- १) प्रधानमंत्री किसान सन्मान निधी योजनेअंतर्गत प्रलंबित अर्जांच्या डाटा दुरुस्तीचे काम करण्यासाठी, संबंधित शेतकऱ्यांना NIC मार्फत दूरध्वनीद्वारे message (संदेश) पाठवून त्यांचा अर्ज कोणत्या कारणास्तव प्रलंबित आहे याबाबत कळविण्यात यावे. तसेच सदर डाटा दुरुस्तीचे काम पूर्ण करून पात्र लाभार्थ्यांना तात्काळ लाभ देण्यासाठी मार्च महिन्यातील चौथ्या शुक्रवारी गावपातळीवर तलाठी, ग्रामसेवक, कृषी सहाय्यक यांच्या उपस्थितीत कॅम्पचे आयोजन सर्व पात्र लाभार्थ्यांचा डाटा दुरुस्त होईपर्यंत करण्यात यावे. कॅम्पवेळी अर्जदारांना सोबत ७/१२ उतारा, आधारकार्ड, बँकेचे पासबुक इत्यादी आवश्यक कागदपत्रे घेऊन येण्याबाबत कळविण्यात यावे. डाटा दुरुस्तीचे काम महसूल, कृषी व ग्राम विकास विभागांच्या समन्वयाने जिल्हाधिकारी यांच्या नेतृत्वाखाली पार पाडावे. तसेच याकरिता प्रचार प्रसिध्दी करून कॅम्पचे आयोजन यशस्वी होण्याच्या अनुषंगाने संबंधित जिल्हाधिकारी यांनी आवश्यक कार्यवाही करावी.
- २) प्रधानमंत्री किसान सन्मान निधी योजनेअंतर्गत प्रशासकीय खर्चासाठी प्राप्त होणाऱ्या रकमेतून मानधन देवून योजनेतील लाभार्थ्यांची भौतिक तपासणी गाव पातळीवर कृषी मित्रांच्या मार्फत करण्यात यावी. कृषी मित्रांमार्फत लाभार्थ्यांची भौतिक तपासणी केल्यानंतर याबाबतची पडताळणी (Cross checking) तलाठी, कृषीसेवक व ग्रामसेवक यांचे मार्फत करण्यात यावी आणि भौतिक तपासणीचे फॉर्म तहसील कार्यालयात जमा करून तपासणी १००% पूर्ण करण्यात यावी. याबाबतची सविस्तर कार्यपद्धती आयुक्त (कृषि) यांनी निश्चित करावी.
- ३) आयकर व इतर कारणामुळे अपात्र ठरलेल्या लाभार्थ्यांकडून दिलेला लाभ वसुलीचे काम जिल्हाधिकारी यांच्या नियंत्रणाखाली महसूल विभागाने पार पाडावे. प्रस्तुत योजनेअंतर्गत वसूल झालेला निधी तत्काळ केंद्र शासनास जमा करण्याची कार्यवाही करावी.
- ४) प्रधानमंत्री किसान सन्मान योजनेतील लाभार्थ्यांचे सामाजिक अंकेक्षण केंद्र सरकारच्या सूचनेप्रमाणे गाव पातळीवर लाभार्थी याद्या प्रदर्शित करून आणि गावपातळीवरील प्रमाणपत्र घेऊन महसूल विभाग, ग्रामविकास विभाग आणि कृषी विभागाच्या समन्वयाने जिल्हाधिकारी यांच्या नेतृत्वाखाली पूर्ण करावे.

२/१५

२. प्रस्तुत शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक 202202231459244301 असा आहे. महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

  
(नितीन करीर)  
अपर मुख्य सचिव (महसूल),  
महसूल व वन विभाग,

  
(एकनाथ डवले)  
प्रधान सचिव,  
कृषि व पदूम विभाग,

प्रति,

१. मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे अप्पर मुख्य सचिव
३. सर्व मा. मंत्री यांचे खाजगी सचिव/ विशेष कार्य अधिकारी
४. सर्व मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव/ विशेष कार्य अधिकारी
५. सर्व मा. विधानसभा सदस्य
६. सर्व मा. विधानपरिषद सदस्य
७. मा.मुख्य सचिव यांचे सह सचिव, मंत्रालय, मुंबई ३२
८. अपर मुख्य सचिव (महसूल), यांचे स्वीय सहायक, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२
९. अप्पर मुख्य सचिव (नियोजन), यांचे स्वीय सहायक, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
१०. अप्पर मुख्य सचिव (वित्त), यांचे स्वीय सहायक, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
११. अप्पर मुख्य सचिव (ग्रामविकास), यांचे स्वीय सहायक, ग्रामविकास विभाग विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
१२. अप्पर मुख्य सचिव (मदत व पुनर्वसन), यांचे स्वीय सहायक, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ३२
१३. प्रधान सचिव (माहिती व तंत्रज्ञान), यांचे स्वीय सहायक, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई -३२
१४. प्रधान सचिव (कृषि) यांचे स्वीय सहायक, कृषि व पदुमविभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२
१५. महासंचालक, माहिती व ज नसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई (५ प्रती) प्रसिध्दीच्या विनंतीसह
१६. सर्व विभागीय महसूल आयुक्त (कोकण, नाशिक, पुणे, औरंगाबाद, अमरावती, नागपूर)
१७. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१८. सर्व जिल्हाधिकारी
१९. सर्व कृषि संचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
२०. सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक
२१. सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी २२) सर्व जिल्हा परिषदांचे जिल्हा कृषि विकास अधिकारी
२२. निवड नस्ती, (११-ओ).